

Litteratur

Kapitel 1

Referencer

Miljøstyrelsen 1984.
Iltsvind og fiskedød i 1981. Omfang og årsager.
Aarup, T. 1994.
Satellitbilleder af danske havområder. Havforskning fra Miljøstyrelsen nr. 42.

Kapitel 2

Anbefalet videre læsning

Jørgensen, B.B. 1980.
Seasonal oxygen depletion in the bottom waters of a Danish fjord and its effect on the benthic community. OIKOS 34: 68-76.
Rabalais, N.N. & Turner, R.E. (Eds.) 2001.
Coastal hypoxia. Consequences for living resources and ecosystems. American Geophysical Union. Coastal and Estuarine Studies No. 58.

Kapitel 3

Referencer

Glob, E. 2002.
Dyreliv på havbunden nu og for 100 år siden. Vand og Jord 2, 2002: 59-62.
Greve, T.M., Borum, J. & Pedersen, O. 2003.
Meristimatic oxygen variability in eelgrass (*Zostera marina*). Limnol. Oceanogr. 48: 210-216.
*Hansen, J.L.S., Josefson, A.B. & Carstensen, J. 2003.
Opgørelse af skadevirkninger på bundfaunaen efter iltsvindet i 2002 i de indre danske farvande. Danmarks Miljøundersøgelser. – Faglig rapport fra DMU nr. 456.
Holmer, M. & Bondgaard E.J. 2001.
Photosynthetic and growth response of eelgrass to low oxygen and high sulfide concentrations during hypoxic events. Aquatic Botany 70: 29-38.
*Teilmann, J., Dietz, R., Larsen, F., Desportes, G., Geertsen, B.M., Andersen, L., Aastrup, P., Hansen, J.R. & Buholzer, L. 2004.
Satellitstyring af marsvin i danske og tilstødende farvande. Danmarks Miljøundersøgelser. – Faglig rapport fra DMU nr. 484.

Anbefalet videre læsning

Lomstein, B.Aa. (red.) 1999.
Havmiljøet ved årtusindskiftet. Olsen & Olsen, Fredensborg.
Plus, M., Deslous-Paoli, J.M. & Dagault, F. 2003.
Seagrass (*Zostera marina* L.) bed recolonisation after anoxia-induced full mortality. Aquatic Botany 77: 121-134.

Kapitel 4

Referencer

*Bøgestrand, J. (red.) 2003.
Vandløb 2002. NOVA 2003. Danmarks Miljøundersøgelser. – Faglig rapport fra DMU nr. 470.
*Ellermann, T., Hertel, O., Skjøth, C.A., Kemp, K. & Monies, C. 2003.
Atmosfærisk deposition 2002. NOVA 2003. Danmarks Miljøundersøgelser. – Faglig rapport fra DMU nr. 466.
*Grant, R., Blicher-Mathiesen, G., Pedersen, M.L., Jensen, P.G., Pedersen, M. & Rasmussen, P. 2003.
Landovervågningsoplande 2002. NOVA 2003. Danmarks Miljøundersøgelser. – Faglig rapport fra DMU nr. 468.

Markager, S. & Christensen, P. B. 2002.
Iltsvind og kvælstof i Kattegat. *Aktuel Naturvidenskab* nr. 4: 12-14.

*Rasmussen, M.B. (red.) 2003.
Marine områder 2002 – Miljøtilstand og udvikling. NOVA 2003. Danmarks Miljøundersøgelser. – Faglig rapport fra DMU nr. 467.

Anbefalet videre læsning

*Christensen, P.B., Dalsgaard, T., Fossing, H., Rysgaard, S. & Sloth, N. 2002.
Stofomsætning i havbunden. TEMA-rapport fra DMU, 42/2002.

Dalgaard, T. & Kyllingsbæk, A. 2003.
Developments in the nitrogen surplus and the fossil energy use in Danish Agriculture during the 20th century. In: Usó, J.L., Patten, B.C. & Brebbia, C.A. (eds.) *Advances in Ecological Sciences* 18: 699-678.

*HELCOM 2003.
The 2002 oxygen depletion event in the Kattegat, Belt Sea and western Baltic. *Balt. Sea Environ. Proc.* No. 90.

*Ærtebjerg, G. (Red.) 2002.
Marine områder 2001 – Miljøtilstand og udvikling. NOVA 2003. Danmarks Miljøundersøgelser. – Faglig rapport fra DMU nr. 419.

*Ærtebjerg, G., Andersen, J.H. & Hansen, O.S. (Red.) 2003.
Nutrients and eutrophication in Danish marine waters. A challenge for science and management. Danmarks Miljøundersøgelser.

Kapitel 5

Referencer

*Grant, R., Paulsen, I., Jørgensen, V. & Kyllingsbæk, A. 2002.
Vandmiljøplan II – baggrund og udvikling. *Jordbrug & Miljø*, 2. Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks JordbrugsForskning.

Grant, R. & Waagepetersen, J. 2003.
Vandmiljøplan II – slutevaluering. – Danmarks Miljøundersøgelser.

MacKenzie, B.R., Visser, A.W., Fenger, J. & Holm, P. 2002.
Udvalget om miljøpåvirkninger og fiskeriressourcer. Delrapport vedr. klimaændringer. Danmarks Fiskeriundersøgelser, Kgs. Lyngby.

Markager, S. & Storm, L. 2003.
Miljøeffektvurdering for havmiljøet del 1: empirisk modellering af miljøtilstanden i de åbne indre farvande. Rapport fra Institut for Miljøvurdering.

Miljøstyrelsen 2000.
Vandmiljø-2000. Status og perspektiver for indsatsen for et renere vandmiljø. – Redegørelse fra Miljøstyrelsen nr. 7/2000.

Møhlenberg, F. 1999.
Effect of meteorology and nutrient load on oxygen depletion in a Danish micro-tidal estuary. *Aquatic Ecology* 33: 55-64.

Anbefalet videre læsning

Andersen, J., Munk, L.M. & Pedersen, S. 2001:
Vandrammedirektivet,
indhold og perspektiver (1). – *Vand & Jord* 1/2001: 17-21.

Christensen, O.B. 2000.
Drivhuseffekten og regionale klimaændringer. Danmarks Klimacenter, Rapport 00-2.

*Fenger, J. & Frich, P. 2002.
Dansk tilpasning til et ændret klima. Danmarks Miljøundersøgelser. – Faglig rapport fra DMU nr. 401.

HELCOM 2003.
The Baltic marine environment 1999-2002. *Balt. Sea Environ. Proc.* No. 87.

Jørgensen, A.M.K., Halsnæs, K. & Fenger, J. 2002.
Den globale opvarmning - bekæmpelse og tilpasning. Gads Forlag, København.

*Nielsen, K. (Red.) 2003.

Kvantificering af næringsstoffers transport fra kilde til recipient samt effekt i vandmiljøet. Modeltyper og deres anvendelse illustreret ved eksempler. Danmarks Miljøundersøgelser. – Faglig rapport fra DMU nr. 455.

OSPAR 2000.

Quality status report 2000, Region II – Greater North Sea. OSPAR Commission, London.

Pedersen, S., Andersen, J., Dannisøe, J.G., Kaas, H. & Møhlenberg, F. 2002:

Vandrammedirektivet, konkretisering af miljømål (2). - Vand & Jord 1/2002: 25-29.

Kapitel 6

Referencer

Finansministeriet 2001.

Miljøvurdering af finanslovsforslaget for 2002. København.

Hansen, L.G. 2001.

Modelling the effects of complex regulatory constraints – the case of Danish nitrogen regulation. SØM publication nr. 45, AKF forlaget, København.

Leggett, C.G. & Bockstael, N.E. 2000.

Evidence on the Effects of Water Quality on Residential Land Prices. Journal of Environmental Economics and Management 39: 121-144.

Soutukorva, Å. 2000.

The Value of Improved Water Quality - A Random Utility Model of Recreation in the Stockholm Archipelago. Beijer Discussion Paper Series no. 135. Beijer Institute of Ecological Economics, Stockholm.

Toivonen, A.L., Tuunainen, P., Navrud, S., Roth, E., Bengtsson, B., Gudbergsson, G. & Appelblad, H. 2000.

Economic valuation of recreational fishery in the Nordic countries. Tema-Nord 2000: 604.

Turner, R.K. (et al.) 1999.

Managing nutrient fluxes and pollution in the Baltic: an interdisciplinary simulation study. Ecological Economics 30: 333-352.

Anbefalet videre læsning

Navrud, S. (Ed.) 1992.

Pricing the European Environment, Oxford: Scandinavian University Press.

Pedersen, A.B. 2003.

Økonomisk værdisætning af spildevandsemissioner af nitrogen, fosfor og organisk stof – et litteraturstudie. Miljøstyrelsen. Miljøprojekt nr. 821.

Kapitel 7

Anbefalet videre læsning

De døde vande. Jord og Viden. Temanummer nr. 23, 2002.

Hansen, K. 2003.

Der er et yndigt land. Gads Forlag, København.

Hjemmesider

<http://www.limfjord.dk>

<http://www.mariager-fjord.dk/A>

*Alle DMU publikationer kan findes på DMU's hjemmeside:

<http://www.dmu.dk>

Stikordsregister

A

Afstrømningskorrigerede tal · 90
Algeproduktion, historiske
målinger · 92
Alger · 12
kvælstofbehov · 76
næringsstofbehov · 62
Ammoniak · 73
Ammoniakfordampning af · 64
Ammonium · 69, 73
Arkona-bassin · 45

B

Baggrundsbidrag · 65
Bakterier · 68
Betalingstilveje · 107
Biologisk aktivt kvælstof · 77, 78
Blishøne · 53, 55, 56
Bløddyr · 45
Blåmuslinger · 44
Brisling · 47, 51, 52
Brugsværdi · 106
Bunddyr
genkomst efter iltsvind · 43
iltforbrug · 40
iltkrav · 33
iltsvind · 40
tilpasninger til lavt
iltindhold · 41
Bunddyrlarver · 44
Bunddyrsamfund
Langelandssund · 45
iltsvind · 44
Bundvand, iltindhold · 20
Bundvending · 26, 27
fiskedød · 49
Byspildevandsdirektivet · 88
Bælthavet
definition · 16

iltmålinger i · 12
kvælstoftilførsel til · 74
Børsteorme · 25, 42, 44, 45

C

Cariaco-renden · 11
Chesapeake Bay · 14, 15
model for · 97

D

Denitrifikation · 69
Diffuse kilder · 63, 64
Dybdeforhold i danske
farvande · 17
Dybet, i Mariager Fjord · 11
Dybt område, definition · 16
Dykkende vandfugle · 57
Døde Zone, den · 13

E

Ebeltoft vig · 15
Ederfugl · 57
Eksistensværdi · 107
EU-direktiver · 88

F

Farvande
definition · 16
dybdeforhold · 17
indre · 16
saltindhold i · 21
temperatur i · 22
vandstrømme i · 21
åbne · 16
Femern Bælt · 46
Ferri-jern · 70
Ferro-jern · 71
Fisk · 26
bundlevende · 47

fritsvømmende · 47
genkomst efter iltsvind · 51
iltsvind · 47
iltkrav · 33
tilpasninger til lavt
iltindhold · 47
tolerance over for lavt
iltindhold · 52
Fiskebestande
iltsvind · 50
ålegræs · 50
Fiskedød · 15, 27, 28, 49
1981 · 10
Ålborg Bugt · 48
Flad fisk · 47, 49
Flensborg Fjord · 58, 114
Forårsopblomstring · 23, 63
Fosfat · 70
Fosfor · 62, 64
frigivelse · 72
kredsløb · 70
omsætning i havbunden · 70
Fosforkilder · 65
Fosforoverskud · 91
Fosfortilførsel
afstrømningskorrigeret · 90
internationale begræns-
ninger · 86
Fosforudledning · 63
Fotosyntese · 20, 23
Fralandsvind · 28
Fyrskibe · 92
Føderester · 23

G
Gotlandsdyb · 11
Gråand · 56
Gødningskvoter · 105
Gårdbidrag · 86

H

Habitatdirektivet · 88
 Handelsingødning · se også kvælstof, fosfor og næringsstoffer forbrug · 12
 iltsvind · 12
 Handlingsplan for en bæredygtig udvikling i landbruget · 85
 Handlingsplaner · 84, 102
 omkostninger ved · 102
 Harmonikrav · 103
 Havbund
 iltindhold i · 41
 som næringsstofkilde · 67
 Havbundsdyr, iltsvind · 25
 Havlit · 57
 Havmiljømålinger, historiske · 32
 Havområder, åbne · 16
 Havstrømme · 29
 som kvælstofkilde · 77
 Havørred · 51
 Hjelm Bugt · 46
 Humusstoffer · 77
 Husholdninger · 67
 Husprismetode · 107
 Hvide svovlbakterier · 26
 Hvilling · 50
 Hvinand · 57

I

Ikke-brugsværdi · 107
 Ilt
 forbrug af · 20
 produktion af · 20
 Iltindhold, vandets
 faktorer af betydning for · 33
 havbundens · 41
 historiske målinger · 92
 målinger af · 12
 årlig variation i vandet · 23
 Iltmætning · 33
 Iltsvind
 1986-episoden · 15
 2002-episoden · 15, 28, 45, 63, 79, 114

betydning for bunddyr · 40
 betydning for fisk · 47
 betydning for marsvin · 58
 betydning for planter · 36
 betydning for vandfugle · 53
 definition · 25
 dyrs reaktion på · 26
 første i åbne farvande · 10
 i Flensborg Fjord · 114
 i Limfjorden · 23, 95
 naturligt · 10
 næringsstoffrigivelse · 72
 opståen · 20
 Indre farvande
 definition · 16
 iltindholdets udvikling · 13
 kvælstofbudget · 77
 springlag i · 21

Industri, miljøomkostninger · 103
 Interviewundersøgelser · 109
 Isefjord · 32
 Ising · 47, 50, 51
 Isvinter · 32
 vandfugle · 57

J

Jernforbindelser · 26, 70
 Jomfruummer · 25, 42, 44
 Jyllandsstrømmen · 75

K

Kalø Vig · 15, 28
 Kattegat
 definition · 16
 fiskebestandsændringer i · 50
 iltmålinger i · 12
 jomfruummere i · 45
 kvælstoftilførsel til · 74
 Kattegatkyst, fiskedød ved · 28
 Klimakorrigerede tal · 90
 Knopsvane · 53, 55, 56
 Knortegås · 53
 Kommuner,
 miljøomkostninger · 103

Krabber · 25
 Krebsdyr · 42, 44, 45
 Krikand · 53
 Kulstof-14-metoden · 92
 Kutling · 47, 48, 51
 Kvalitetsmålsætning,
 opfyldelse af · 116
 Kvælstof · 62
 biologisk aktivt · 77, 78
 kredsløb · 66, 68
 omsætning i havbunden · 68
 tilgængelighed for alger · 77
 Kvælstofbudget, de indre
 farvandes · 77
 Kvæstoffrigivelse · 72
 Kvælstofgas · 69
 Kvæstoffilter · 73
 Kvælstofkilder · 64, 65
 Kvælstofoverskud · 12
 Kvælstofregulering · 105
 Kvælstoftab · 64, 65
 Kvæstofftilførsel · 64
 afstrømningskorrigeret · 90
 dansk · 67
 fra andre lande · 73
 med havstrømme · 77
 Kvæstofftilførsel
 fra luften · 72
 internationale begrænsninger · 86
 til indre farvande · 74
 til Limfjorden · 94
 Kvælstofudledning · 63
 begrænsning af · 86
 Kystområder, iltforhold i · 29
 Kystvand
 definition · 16
 miljøtilstand · 88

L

Landbrug
 kvælstoftab fra · 65
 fosforoverskud · 91
 fosfortab fra · 67

miljøomkostninger · 102
Langelandssund · 45
Lappedykkere · 57
Lattergas · 69
Lavvandede områder
 definition · 16
 næringsstofbelastning · 29
Limfjorden · 26
Lillebælt · 10, 72
 bunddyr i · 46
 definition · 16
 iltsvindenes udvikling i · 13
Limfjorden · 12
 iltsvinds udbredelse i · 23
 kvælstoftilførsel · 94
 lagdeling i · 22
 næringsstofbelastning · 13
 udbredelse af kritiske
 iltsvind · 95
 ålegræs i · 37
Lommer · 57
Luft, som næringsstofkilde · 72
Lysbuget knortegås · 56

M

Makrel · 47
Mariager Fjord · 11, 20, 23, 64
 1997-episoden · 49, 51, 63
 bunddyr i · 45
 fiskedød i · 49
 model for · 97
 ålegræs i · 38
Marin sne · 23, 24
Markbidrag · 86
Marsvin · 58
Matematiske modeller · 72, 96
Metan · 27
Mexicanske golf · 13
Miljødebat · 115
Miljøgevinst, værdi af · 106
Miljøkvalitetsmål · 87
Muslinger · 25, 42, 44, 45
Måger · 58

N

NAO · se Nordatlantiske oscillation
Nedbrydning · 24, 68
Nedbør
 og næringsstofudvaskning · 62
 tidspunktets betydning · 63
 Nedfald fra atmosfæren · 73,
 se også lufttilførsel
Nedgravede dyr · 25, 26
Nissum Fjord
 lagdeling i · 22
 vandfugle i · 56
 ålegræs i · 56
Nitrat · 69, 75
Nitratdirektivet · 88
Nitrifikation · 69
Nitrit · 69
Nordatlantiske oscillation · 80
Nordlige Bælthav, definition · 16
Nordsøen
 definition · 16
 nitratindhold · 75
Normalår · 63
Næringsstofbelastning · 29,
 se også næringsstoffer
 nedbørens betydning · 62
Næringsstoffer · 62
 diffuse kilder · 64
 forskellige områders belast-
 ning med · 29
 punktkilder til · 64
 udvaskning af · 29
 årlig variation i vandet · 23
 årsvariation i havets
 indhold · 29
Næringsstofkilder · 64, 65
Næringsstofftilførsel
 fra havbunden · 67
 fra land · 63
 fra luften · 72
 fra Østersøen og Skager-
 rak · 74, 76
kilder · 62
regulering af · 62

Næringsstofudledning · 63
Næringsstofudvaskning · 62

O

Odense Fjord
 ålegræs i · 38, 39
Omrøring · 29
Organisk stof · 68

P

Pantafgift · 104
Pedersen, C. G. J. · 10
Pibeand · 53, 55, 56
Pighude · 45
Planktonalger
 årscyklus · 23
 iltsvind · 12
Planter · 36
Punktkilder · 64

R

Recipientkvalitetsplaner · 16
 for Limfjorden · 94
Reduktionsmål · 84, 87
Rejer · 25
Rejseomkostningsmetode · 108
Renseanlæg · 67
Ringkøbing Fjord · 22
Roskilde Fjord · 32
Rødspætte · 47, 50, 52

S

Saltholdighed · 21, 33
Saltholdighedsspringlag · 22
Secchi, A. · 92
Secchi-skive · 92
Sigtdybde · 92
Sild · 47, 51, 52
Skagerrak
 definition · 16
 som næringsstofkilde · 74
Skagerrakvand · 21
Skalleslugere · 57
Skarver · 57

- Skive Fjord
 bunddyr i · 45
 model for · 96
- Skovrejsning · 103
- Skrubbe · 47, 50, 51, 52
- Slangestjerner · 44
- Smålandsfarvand · 46
- Snegle · 42, 44
- Sortand · 57
- Sortehavet · 11
- Sortkuttlinger · 49
- Spidsand · 56
- Springlag · 21
 processer over og under · 25
 saltholdigheds- · 22
 styrke · 22
 temperatur- · 22
 tykkelse · 22
- Stemann-Nielsen, E. · 92
- Stofomsætning, havets · 70
- Storebælt
 definition · 16
 havmiljømålinger i · 92
- Svovlbakterier · 26,
 se også hvide svovlbakterier
- Svovlbrinte · 20, 26, 27, 36, 71
 fiskedød · 49
 virkning på dyr · 25
- Sydfynske Øhav · 37, 39
- Sydlig Bælthav · 16
- Sømus · 45
- Søpindsvin · 45
- Søstjerner · 41
- T**
- Temperatur · 33
 danske farvandes · 22
- Temperaturspringlag · 22
- Testamentarisk værdi · 107
- Tipper-grunden · 54
- Tipperne · 55
- Tobis · 48
- Torsk · 47, 49, 50, 51
- Trådregnorme · 42
- Tyske bugt · 75
- Tørdeposition · 72
- U**
- Udledningsbegrænsninger · 86
- Udvaskning · 62
- UIK · 47, 51
- V**
- Vadefugle · 53
- Vandafstrømning · 63
- Vandfugle
 altædende · 58
 dykkende · 57
 græssende · 53
 fødemængde · 55
 iltsvind · 53
 isvintre · 57
- Vandmiljøplan I · 15, 84
 evaluering · 89
 evaluering af · 86
 målopfyldelse · 89
 opfyldelse af · 86
- Vandmiljøplan II · 15, 85
- Vandmiljøplaner · 87
- Vandrammedirektivet · 16, 88, 96
- Vandstrømme,
 danske farvandes · 21
- Vejle Fjord · 15, 28, 45, 49
- Vind
 betydning for iltsvind · 79
 iltsvind i limfjorden · 23
 springlag · 22
- Vinterstorme · 29
- Våddeposition · 72
- W**
- Winkler, L. W. · 92
- Ø**
- Økologisk jordbrug · 103
- Økonomiske virkemidler · 104
- Øresund · 16
- Ørred · 52
- Østersøen
 definition · 16
 hydrologiske forhold i · 14
 iltsvindenes omfang i · 14
 kvælstofbelastning · 76
 kvælstofindhold · 76
 som næringsstofkilde · 74, 76
- Østersøvand · 21
- Å**
- Åbne farvande
 definition · 16
 iltforhold i · 29
- Åbne havområder · 16
- Ål · 25, 50, 52
- Ålborg Bugt · 15, 28, 48
- Ålegræs · 26
 dybdeudbredelse · 38
 genkomst efter iltsvind · 39
 og fiskebestande · 50
 og iltsvind · 36
 udbredelse · 37, 56
- Ålekvalbe 47, 49, 51
- Århus Bugt
 bunddyr i · 45
 matematisk model for frigivelse af næringsstoffer i · 72
 ålegræs i · 38

Bidragydere

Jesper H. Andersen er overvågningskoordinator ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Marin Økologi. Er uddannet biolog og leder Miljøministeriets marine fagdatacenter, som står for overvågning og forvaltning af vandmiljøet, både nationalt og internationalt.

Jonathan Carl er PhD fra Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Marin Økologi og Aarhus Universitet, Marin Biologisk Afdeling. Har speciale i miljøforholdenes betydning for opvækst af fiskeyngel.

Jacob Carstensen er seniorforsker ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdelingen for Marin Økologi. Har arbejdet med miljøstatistik igennem 15 år, herunder modellering af iltvindsudbredelse og kobling til de afledte virkninger.

Preben Clausen er seniorforsker ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Vildtbiologi og Biodiversitet. Arbejder bl.a. med fødeøkologi hos planteædende vandfugle og trækkende vandfugle.

Rune Dietz er seniorforsker ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Arktisk Miljø. Har gennem 14 år arbejdet med satellitsporing af sæler og hvaler i Danmark, Grønland, Canada og Færøerne.

Jes Fenger er seniorforsker ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Atmosfærisk Miljø. Har de sidste 20 år arbejdet med luftforurening og klimaændringer. Forfatter og redaktør af en række bøger om emnet.

Tina Maria Greve er PhD fra Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Marin Økologi og Københavns Universitet, Ferskvandsbiologisk Laboratorium. Arbejder med populationsdynamik hos ålegræs og andre havgræsser.

Jørgen L. S. Hansen er seniorforsker ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Marin Økologi. Arbejder bl.a. med økologi hos marine bunddyr.

Ole Hertel er seniorforsker ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Atmosfærisk Miljø. Har arbejdet med matematiske modeller for luftkvalitet gennem 16 år, herunder modeller for atmosfærisk afsætning af kvælstof.

Alf B. Josefson er seniorforsker ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Marin Økologi. Har gennem 30 år arbejdet makrobundfauna, herunder virkningen af eutrofiering.

Dorte Krause-Jensen er seniorforsker hos Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Marin Økologi. Arbejder med økologi hos havgræsser og makroalger og er ansvarlig for Vandmiljøplanens Overvågningsprogram om bundvegetation.

Anders Branth Pedersen er PhD stipendiat ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Systemanalyse og Aarhus Universitet, Institut for Statskundskab. Beskæftiger sig bl.a. med virkningerne af grønne afgifter og med beslutningsprocesser vedrørende regulering og genopretning af vådområder.

Ib Krag Petersen er akademisk medarbejder ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Vildtbiologi og Biodiversitet. Arbejder bl.a. med kortlægninger af vandfugle i danske farvande.

John Fleng Steffensen er lektor ved Københavns Universitet, Marinbiologisk Laboratorium. Er uddannet som dyrefysiolog og har gennem 20 år bl.a. arbejdet med fisks fysiologiske tilpasninger til iltfattigt vand og lave temperaturer.

Jonas Teilmann er seniorforsker ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Arktisk Miljø. Er ph.d. i marsvins adfærd i relation til bifangst i fiskeriet og har gennem 8 år arbejdet med satellitsporing af sæler og hvaler.

Iltsvind

Red. Peter Bondo Christensen, Ole Schou Hansen og Gunni Ærtebjerg

Engang var iltvind et naturligt fænomen, der kun optrådte få steder i danske farvande. Men i løbet af 1980'erne kom der flere og flere iltvind i områder, hvor der ikke normalt skal være det. Det har haft vidtrækkende konsekvenser for vore farvande. Næringsstoffer fra landbrug og spildevand, vejrforhold og de fysiske forhold i havet har alle betydning for, hvor omfattende et iltvind bliver. Vi kan kun styre den ene faktor, nemlig hvor mange næringsstoffer, vi leder ud til havet. Iltvind – og ikke mindst betydningen af næringsstofferne fra land – har været genstand for heftig debat igennem årene. I denne bog finder man de hidtil mest omfattende og ajourførte oplysninger om

- hvordan iltvind opstår og udvikler sig
- hvordan iltvind påvirker havets dyre- og planteliv
- hvilken rolle næringsstoffer fra landbrug og andre kilder spiller
- hvad der bliver gjort – og kan gøres – for at undgå iltvind

“Iltvind” er skrevet for ikke-eksperter uden at slække på den faglige kvalitet og vil gøre det lettere at følge debatten.

ISBN 87-7739-734-7

Danmarks Miljøundersøgelser
Miljøministeriet